

Ortaokul Ö?rencileri için Hentbol Tutum Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Ortaokul Ö?rencileri için Hentbol Tutum Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=28432>

Özet

Ortaokul Ö?rencileri için Hentbol Tutum Ölçe?i, ortaokul düzeyindeki ö?rencilerin hentbol sporuna yönelik tutumlar?n? geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmek amacıyla 2017 y?l?nda geli?tirilm? bir ölçüm aracıdır. Ölçek geli?tirme çal??mas?, ba?lang?çta olu?turulan 50 maddelik bir havuzdan yola ç?karak, psikometrik analizler sonucunda nihai olarak 16 maddeden olu?an tek faktörlü bir yapı elde etmi?tir. Bu çal??ma, ö?rencilerin hentbola kar?? ilgi, motivasyon ve alg?lar?n? belirleyerek beden e?itimi derslerinin verimlili?ini art?rmaya yönelik önemli bir katkı sunmaktadır.

Ölçek, 500 ö?renci üzerinde yapılan uygulamalar ve kapsamlı istatistiksel analizler (Aç?klayıcı ve Doğrulamalı Faktör Analizleri) sonucunda son halini alm??tır. Ölçe?in iç tutarlılık katsayısı 0.90 olarak belirlenmi? olup, maddeler 5'li Likert tipi derecelendirme ile yan?lanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Hentbol, Tutum Ölçe?i, Ortaokul Ö?rencileri, Ölçek Geli?tirme, Psikometri, Beden E?itimi, Güvenirlik, Geçerlik.

Yazarlar

?lyas Görgüt, M. Güllü

Amaç

Ölçe?in temel amacı, Türkiye'deki ortaokul ö?rencilerinin Hentbol sporuna yönelik mevcut tutum düzeylerini belirlemek üzere geçerli?i ve güvenilirli?i kanıtlanm?? standart bir ölçme aracı geli?tirmektir. Spor derslerine yönelik tutum, ö?rencilerin derse katılımlar? ve öğrenme davranışlarındaki etkiledi?i için, bu ölçek e?itimcilerin ö?rencilerin alg?lar?n? doğru bir ?ekilde te?his etmelerine olanak tan?ır.

Geli?tirme süreci, spor bilimleri ve psikometri alanındaki güncel yöntemler kullanılarak gerçekleştirilmi? olup, ölçek sonuçlarındaki beden e?itimi programlarındaki planlanmas? ve geli?tirilmesi amaçlarındaki kullanılması hedeflenmi?tir.

Yapı

Ortaokul Ö?rencileri için Hentbol Tutum Ölçe?i, ö?rencilerin hentbol sporuna yönelik duygusal, bilişsel ve davranışsal e?ilimlerini kapsayan genel tutum yapısını ölçmektedir. Ölçek, ö?rencilerin hentbola kar?? duydukları ilgi, bu sporu yapma isteklili?i, hentbolun gereklili?ine dair inançları ve sporla ilgili etkinliklerden (izleme, ödev yapma) aldıkları keyif gibi boyutları tek bir faktör altında toplamaktadır.

Yap?lan faktör analizi çal??malar?, ölçe?in tutumu tek boyutlu ve güçlü bir ?ekilde temsil etti?ini göstermi?tir. Nihai 16 maddenin 13'ü olumlu (hentbolu sevme, yararlı bulma) ve 3'ü olumsuz (s?k?c? bulma, gereksiz görme) ifadelerden olu?maktadır.

Geçerlik

Ölçek geli?tirme sürecinde kapsam geçerli?ini sa?lamak amacıyla ilk a?amada 50 soruluk geni? bir madde havuzu olu?turulmu?tur. Uzman görüşleri al?nd?ktan sonra bu havuz, 20'si olumlu ve 20'si olumsuz olmak üzere toplam 40 maddelik taslak forma indirilmi?tir.

Yap? geçerli?ini test etmek için haz?rlanan taslak, 500 ö?renciye uygulanm?? ve analizler için uygun olan 400 anket verisi kullan?lm??t?r. Verilerin faktör analizi için uygunlu?unu de?erlendirmek amacıyla Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) de?eri hesaplanm?? ve bu de?er **0,94** olarak bulunmu?tur; bu sonuç, verilerin faktör analizi için mükemmel düzeyde uygun oldu?unu göstermektedir. Ayr?ca Bartlett Testi de verilerin çok de?i?kenli normal da??ım gösterdi?ini ve faktör analizine uygun oldu?unu do?rulam??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik analizleri, iç tutarlılık ve yap?sal güvenilirlik katsayılar?nın yüksek düzeyde oldu?unu göstermi?tir. Ölçe?in iç tutarlılık katsay?s? (yani Cronbach Alfa de?eri) **0,90** olarak rapor edilmi?tir. Bu de?er, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçme konusunda yüksek bir tutarlılı?a sahip oldu?unu göstermektedir.

Ayr?ca, ölçe?in yap? güvenilirli?i katsay?s? **0,89** olarak belirlenmi?tir. Ölçe?in aç?klad??? toplam varyans oran? ise **0,55** olarak gerçekte?mi?tir. Bu yüksek güvenilirlik de?erleri, ölçe?in ortaokul ö?rencilerinin hentbol tutumları?n? kararlı ve güvenilir bir biçimde ölçebilece?ini teyit etmektedir. Ölçe?in son formu 16 maddeden olu?maktadır (13 olumlu, 3 olumsuz).

Faktör Analizi

Ölçek verilerinin analizinde öncelikle Aç?klayıcı faktör analizi (AFA) kullan?lm??t?r. AFA sonucunda, birinci faktör yük de?eri 0,45 ve üzeri olan 20 madde seçilmi?tir. Bu 20 maddenin tek bir faktör alt?nda topland??? belirlenmi?tir.

AFA sonras?nda ölçekte kalan 20 madde, Yap?sal E?itlik Modellemesi kapsamında Do?rulayıcı Faktör Analizi (DFA) için **Lisrel 8.8** paket program?nda analiz edilmi?tir. Bu analizler sonucunda, uyum indekslerini dü?ürücü etkiye sahip oldu?u belirlenen 8, 12, 14 ve 32. maddeler ölçekten ç?kar?lm??t?r. Böylece ölçek, tek faktörlü ve 16 maddelik nihai yap?s?na kavu?mu?tur.

Ölçüm Arac?

Test Türü: Geli?tirme (Tutum Ölçe?i)

Format: 16 maddeden olu?an öz bildirim formu

Dil Durumu: Türkçe

Popülasyon Grubu: Ortaokul Ö?rencileri

Ya? Grubu: Ortaokul dönemi (Genellikle 10-14 ya?)

Popülasyon Detaylar?: Çal??ma, Türkiye'deki çe?itli ortaokullardan elde edilen 400 geçerli anket verisi üzerinden yürütülmü?tür.

Test Metodolojisi: 5'li Likert tipi derecelendirme (1=Tamamen Kat?I?yorum, 5=Tamamen Kat?Im?yorum). Olumsuz maddeler ters puanlanmaktadır.

Anahtar Kelimeler

Beden E?itimi, Spor Bilimleri, Psikometrik Özellikler, Ni?de Üniversitesi, Aç?klay?c? Faktör Analizi, Lisrel.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il

Kurum E-posta Adresleri: Mevcut De?il

?leti?im Adresi: ilyasgorgut@hotmail.com (Sorumlu Yazar: ?lyas Görgüt)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

?zinler ve Ücret: Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir.

Test Y?I?: 2017

Kaynak Makale Linki: dergi.nigde.edu.tr

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada indirilebilir: ortaokul-ogrencileri-icin-hentbol-tutum-olcegi-toad.pdf

Kaynaklar

Görgüt, ?. ve Güllü, M. (2017). Ortaokul Ö?rencileri ?çin Hentbol Tutum Ölçe?i geli?tirilmesi. *Ni?de Üniversitesi Beden E?itimi ve Spor Bilimleri Dergisi*, 11(1), 49-58.

Ortaokul Ö?rencileri için Hentbol Tutum Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmal? ve hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemelidir.

Beden e?itimi derslerinde Hentbol konusunun gelmesini sab?rs?zlkla beklerim.

Hentbol ödevlerini yapmak çok s?k?c?d?r

Hentbolu gereksiz bir spor olarak görüyorum

Hentbol oynay?nca kendimi zinde hissedirim.

Hentbol antrenmanlar?n? izlemekten ho?lan?yorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM